

Mezei veréb csapatok működése és a verebek szociális viselkedése közötti kapcsolat vizsgálata

11. A projekt nem szakmai jellegű összefoglalója

Korábbi vizsgálatok azt sugallják, hogy a csoporton belüli változatosság jelentősen befolyásolja a csoportok kialakulását, állandóságát. Az elmúlt évtizedben jelentős figyelmet szenteltek az állatok egyedi viselkedésbeli különbségeinek vizsgálatára, melyeket állati személyiségjellegekként tartunk számon. Eddigi ismereteink fényében sem tudjuk azonban, hogy az állati személyiségjellegek hogyan befolyásolják a csoport különböző tulajdonságait, valamint a csoporton belül kialakult szociális viszonyok hogyan határozzák meg a személyiségjellegeket. Jelen vizsgálatsorozatban célunk magyarázatot adni az említett hiányosságokra. Ehhez szabadon élő mezei verebek (*Passer montanus*) személyiségjellegeinek hatását vizsgáljuk a csoportok szociális hálózatára nézve, továbbá a csoport térbeli szerkezetére és az egyedek táplálkozási viselkedésére (évente max. 100 kifejlett egyed befogása, jelölése és elengedés utáni viselkedésük megfigyelése). Eredményeink a szociális viselkedés kialakulása, valamint a személyiségjellegek kapcsolata közötti összefüggések mélyebb megértését szolgálják. További fontos eredménye lesz a vizsgálatainknak, hogy segítenek jobban megérteni az állati csoportok kialakulását és így hozzájárulnak hatékonyabb természetvédelmi intézkedések meghozatalához. A tervezett vizsgálatok kifejezetten enyhe beavatkozással járnak (vérvétel, viselkedés megfigyelése természetes, illetve közel természetes körülmények között), viszont jelentős tudományos eredménnyel kecsegtetnek. Terepi vizsgálatainkat számítógépes szimulációkkal egészítjük ki, amelyek lehetővé teszik, hogy célzottabban végezzük a vizsgálatainkat, csökkentve ezáltal a terepen befogott madarak számát. Az adatok elemzésére a legmodernebb statisztikai módszereket, általánosított lineáris kevert modelleket alkalmazunk, ami szintén a kísérleti egységyszámok csökkentését eredményezi.